

[Vesterager.]

Veto til et Andetkammer. Man kunde drøfte, om man vilde beholde det indirekte Valg eller gaa over til Valg i større Kredse og derved praktisere de Erfaringer, vi har gjort baade med Hensyn til Listeforbund og med Hensyn til Folkeafstemning o. s. v., Erfaringer, som man har vundet gennem Aarene, og som i Virkeligheden har været tilfredsstillende paa mange Omraader. Og saa tror jeg, at de sagkyndige Medlemmer, man ønsker valgt ind i dette høje Ting, nok skal findes. Handelserhvervet er ikke mere indskrænket, end at man der godt kan finde sine dygtige Folk, og det samme gælder Landbrug, Haandværk o. s. v. Og ønsker man endelig en af de kirkeligt interesserede valgt herind, finder ogsaa nok Kirkefolket en Mand, som de gerne vil se i den lovgivende Forsamling, saa vi behøver aldeles ikke at indskrænke Befolkningens frie Valg. Jeg tror, at hvis man vil bevare Demokratiet sundt, bør man netop respektere dette, thi det er Kærnen i Folkestyret og Folkeviljen, at den enkelte har en Frihed til at slutte sig dertil, hvor han føler, at han virkelig hører hjemme.

Hvad angaar de andre Bestemmelser, som har været drøftet saa meget, skal jeg ikke komme dybere ind derpaa, det er der ikke Tid til. Man har altid her i Landet en Lyst til at trække de store Mænd frem og spørge: Hvad vilde de sige? Hvor mange Gange har jeg ikke hørt det i Foredrag og Diskussioner: Hvad vilde Grundtvig sige, hvad vilde Søren Kierkegaard sige, hvad vilde Vilhelm Beck sige? Det skal jeg slet ikke prøve paa at gætte. De fleste Mennesker, der prøver paa det, er slet ikke i Stand til at gætte det, af den simple Grund at det er saare vanskeligt at gætte, hvad en betydelig Mand vil sige, medens han er levende, for hans Betydelighed bestaar netop i dette, at han siger noget, som andre slet ikke har kunnet gætte, men det bliver dobbelt vanskeligt at gætte, hvad en Mand vilde sige til den nuværende Situation, hvis han havde levet, det bliver ganske haabløst at prøve derpaa.

Men der er noget, som hedder historiske Fakta, historiske Kendsgerninger, dem kan vi holde os til. Og naar vi bevæger os ind paa Kirkelivets Omraader skal jeg sige for mit Vedkommende at jeg er kirkeligt interesseret, og jeg skal heller ikke benægte, at jeg er retningspræget. Jeg bryder mig ikke saa forfærdelig meget om de Diskussioner, vi har her, men der er een Ting, jeg gerne vil sige, og det er, at det, der har haft den store Betydning, er den kirkehistoriske

Kendsgerning, at der var en Mand herhjemme, Vilhelm Beck, der forstod at knytte Lægfolks og Præsters Arbejde saae nøje sammen, at der er ikke en Kirke i Verden, hvor der er et saa godt, et saa fortroligt og intimt Samarbejde mellem Lægfolk og Præster som netop her i Danmark. Det er derfor i hvert Fald for mig noget underligt at se, at man godt kan trække Biskopperne ind og give dem en lille bitte Plads i Grundloven — det er ikke nogen stor Plads, men det smager dog af noget, og det, det smager af, er netop noget klerikalt, og det er jeg ikke nogen særlig Tilhænger af. Jeg vilde hellere, om man havde taget Hensyn til den Udvikling, der er i vort Folk, og som har fundet Sted i de sidste Menneskealder, nemlig at det kirkelige Arbejde for en stor Del udføres af Lægfolk. Er det Præsterne og Gejstligheden, der har rejst den københavnske Kirkesag? Nej, det var en Professor ved Universitetet, en Professor i Nationaløkonomi. Og saadan kunde jeg nævne mange andre store Begivenheder inden for Kirken. Den kirkelige Interesse inden for Arbejderklassen, som ogsaa jeg kender noget til, er jo ogsaa saa fast forankret i vor lutherske Kirke, at disse Arbejdere er næsten mere høj Kirkelige, end jeg er; jeg er ikke særlig høj Kirkelig, men heller ikke særlig lav Kirkelig, jeg er maaske nærmest høj Kirkelig, hvis man vil kalde mig noget. Men jeg har set dette ved Gudstjenester, at det eneste, Folk egentlig havde noget at indvende imod, var dette, at det var dog mærkværdigt, at den eller den Arbejder fik Lov til at staa paa Prædikestolen, det var sært, at Præsten vilde have ham til det — man har altsaa set paa det med en Slags høj Kirkeligt Øje.

Vi kan saamænd udmærket godt, hvis vi vil, løse Partibaandene og lade Folk faa Lov til at have deres aandelige Frihed og Selvstændighed, og saa tror jeg godt, man kan give Lægfolket en Plads i Grundloven, ligesom man nu giver Biskopperne det. Jeg vilde ønske, man havde taget Hensyn til Lægfolket. (Formanden rejser sig). Ja, jeg kunde have Lyst til at sige mere om den Ting, men det er der altsaa ikke Tid til, og jeg skal da slutte med at sige, at nu er Forslaget altsaa færdigt her i dette høje Ting og gaar til Landstinget. Da det nu er Landstinget, der skal afskaffes, vil jeg virkelig haabe, at de har saa megen Selvopholdelsesdrift i sig, at de tager sig nogen Tid til at se paa, hvad det er, der skal afløse den nuværende Tilstand. Jeg vil haabe, at det andet høje Tings Medlemmer ikke er saa gennem-